

Interpellation KF 20200302

Interpellation angående hemtjänstföretag som bedriver ekonomisk brottslighet

I februari 2020 polisanmälde chefen för äldreheten ett i Nacka kommun auktoriserat hemtjänstföretag för bedrägeri. I anmälan står det att företaget har via mobil återrapportering registrerat att samma personal har utfört kundbesök vid samma tidpunkt i både Nacka och en annan kommun. Det menar enhetschefen ska ha skett systematiskt och i mycket stor omfattning.

I somras träffade jag på två äldre kvinnor som berättade om att deras hemtjänstföretag hade uteblivit och att de försökt nå både företaget och kommunen utan framgång. De visste inte var de skulle vända sig vid utebliven hemtjänst när de inte kunnat nå vare sig företaget eller kommunen.

Under våren 2019 framkom liknande uppgifter om ett annat i Nacka kommun auktoriserat hemtjänstföretag, men då ansåg man inte att man kunde belägga att det skett systematiskt och i stor omfattning så man polisanmälde inte då utan man nöjde sig med en varning.

Hösten 2016 fälldes ett hemtjänstföretag i Södertälje i tingsrätten i ett då rekordlångt och dyrt mål. I Kommunalarbetaren 2016-10-05 kan man läsa bland annat att följande domar utdömdes: Södertälje tingsrätt dömer företagets före detta vd till tre år och fyra månaders fängelse, samt sju års näringsförbud. Åklagarna hade yrkat på sex års fängelse och tio års näringsförbud för henne. Ytterligare en av de sju huvudåtalade döms till två års fängelse för grovt bedrägeri. Det var ett mål som prövades i Svea hovrätt och domarna skärptes för verksamhetschefen. Enligt SVTs hemsida 2018-11-15 ska bedrägerierna totalt bedömas gett ett brottsutbyte på cirka fem miljoner kronor. De dömda ska betala ett skadestånd som i princip motsvarar den summan till kommunen och Arbetsförmedlingen. Hemtjänsten i Södertälje organiserades enligt LOV fram till dess denna härva avslöjades.

Vad som tycks vara ett mönster i dessa bedrägerier är att man fuskar med registrering av kundbesök så att det framstår som att man har besökt många fler och då också tagit betalt för detta från kommunerna. Det innebär att flera äldre personer som har biståndsbedömts ha behov av stöd i hemmet för att klara sin vardag inte fått de stöd de skulle ha och därmed kan ha förlorat möjligheten att leva som önskat. Det innebär också att inte bara den äldre person som ska ha stödet förlorat sin tid, denne betalar också för sin hemtjänst. Kommunernas skattebetalare subventionerar dessutom verksamheten så även skattebetalarna är bedragna.

När Kommunal Stockholms län granskade hemtjänst och förskolor i Nacka och Täby 2008 menade de att det redan då var lättare att genomföra bedrägerier inom förskola och äldreomsorg än på krogen då verksamheterna var baserade på kundval, det som senare skulle bli en lag kallad LOV.

Med anledning av detta undrar jag nu:

1. Vad händer för de äldre inom hemtjänsten som inte får utlovat stöd? Var vänder de sig om hemtjänsten uteblir? Får de nedsättning av sin avgift i relation till uteblivet stöd? Får de någon kompensation utöver det för den förlorade tiden? På vilket sätt ska vi kunna i framtiden garantera att ingen som har beviljats stöd blir utan?

2. Ska Nacka kommun skärpa sin kontroll av hemtjänstföretag och annan auktoriserad verksamhet som verkar under LOV? Kan vi garantera att våra skattepengar inte går till ekonomisk brottslighet framöver?

Amanda Sandholm